

A TANTÁRGY ADATLAPJA

ÖSSZHANGZATTAN 1.

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Zeneművészet
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Zenetanár – Licenciátus zenében
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Összhangzattan 1.			A tantárgy kódja	TLM 3304
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. habil. Coca Gabriela – egyetemi professzor				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. habil. Coca Gabriela – egyetemi professzor				
2.4. Tanulmányi év	2	2.5. Félév	1	2.6. Értékelés módja	Vizsga
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező			2.8. Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2. előadás	1	3.3. szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összórászám	28	melyből: 3.5. előadás	14	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					3
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					3
Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórászám)					3
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					3
Vizsgák					3
Más tevékenységek: Műelemzések, különböző korális dallamok harmonizálása, korál-elemzések					7
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászám					22
3.8. A félév összórászám					56
3.9. Kreditszám					2

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	Zeneelméleti előképzés, a kulcsok és hangjegyek ismerete
4.2. kompetenciabeli	Kottaismeret, logikai készség

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	az előadóterem zongorával való felszereltsége, valamint tábla, kréta, szivacs megléte – vagy ezek elektronikus variánsa
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	megfelelő kottatár megléte a könyvtárban, megfelelő példányszámban, vagy a kották sokszorosítási lehetősége, a szeminárium terem zongorával való felszereltsége, valamint tábla, kréta, szivacs megléte

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP7	Zeneszerzőkkel dolgozik
CP12	Azonosítja a zene jellemzőit
CP13	Zenei kottákat tanulmányoz
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT1	Felvételeken vesz részt a zenei stúdiókban
CT3	Kezeli saját szakmai fejlődését
CT4	Zenei rendezvényeket szervez

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP5	9. A hallgató/diplomás ismeri a zenei előadás értékelésének esztétikai, stilisztikai és technikai kritériumait.	9. A hallgató/diplomás kritikai szemmel értékeli saját előadását a meghallgatások, a felvételek és a visszajelzések alapján; meghatározza az erősségeit és a fejlesztendő területeket.
CP7	10. Studentul/absolventul cunoaște procesele de creație muzicală, limbajele componistice contemporane și practicile colaborative interpret-compozitor.	10. Studentul/absolventul interpretează lucrări noi, oferă feedback artistic, clarifică aspecte de notare și expresie împreună cu compozitorul.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
- Meghatározza, definiálja és leírja azokat az elméleteket, fogalmakat és alapelveket, a zenei nyelvtani szabályokat és a zenei nyelv elemeit, amelyek a klasszikus zeneszerzői technikák és a bevett zenei elemzési módszerek alapját képezik, különös tekintettel a szakirányra. - Megfelelő módon alkalmazza a klasszikus kottázási technikákat (a szakiránytól függően változó jelleggel és összetettségi szinttel), azzal a céllal, hogy esztétikai és szemantikai értékekkel rendelkező eredményt érjen el.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
A szakirányhoz tartozó repertoárból származó zenei műveket kreatív és kritikai szemmel elemzi a zenei gondolkodásmód és a megszerzett ismeretek segítségével, összekapcsolva a zenei nyelv elemeit, a zeneszerzői technikákat és a zenei formákat a zenei kifejezéssel.

8. A tantárgy tartalma

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb oldalán kell feltüntetni.

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések ³
1. a. Téma: A dúr hármashangzat: A C-dúr hármashangzat négyyszólamú szerkesztésben b. Kulcsszavak: <i>hangközök, fők, mellékfok, funkció, felhang – részhang.</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 5 – 6. old.	Magyarázat, példák elemzése	
2. a. Téma: Az alaphang kettőzés (hármazás) törvénye b. Kulcsszavak: <i>alaphang, terc, kvint, szoprán, alt, tenor, basszus, kettőzés, hármazás</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 7 – 9. old.	Magyarázat, példák elemzése	
3. a. Téma: A szólamok fekvése: tág-, szűk- és vegyesfekvés b. Kulcsszavak: <i>tág-, szűk- és vegyesfekvés, szólamközi távolság.</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 9 – 11. old.	Magyarázat, példák elemzése	
4. a. Téma: Az alapállás, és az akkord pozíciója b. Kulcsszavak: <i>alapállás, terc pozíció, kvint pozíció, oktáv pozíció.</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 11 – 13. old.	Magyarázat, példák elemzése	
5. a. Téma: A C-dúr hármashangzat transzpozíciói: F-dúr és G-dúr b. Kulcsszavak: <i>közöshang, gravitációs központ.</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 13 – 15. old.	Magyarázat, példák elemzése	
6. a. Téma: Két dúrhármas összhangzattani összefűzése [- 1 kvint]. A C-dúr – G-dúr hármashangzat összefűzése [+ 1 kvint] b. Kulcsszavak: <i>szólamok mozgása: párhuzamos mozgás, direkt mozgás, oldalmozgás, ellenmozgás, közös hang, mixtúra, akkord-összefűzés</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 15 – 17. old.	Magyarázat, példák elemzése	
	Magyarázat, példák elemzése	

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

7. a. Téma: A C-dúrhangsor akkordkészlete, fő-, és mellékfokok, tonika, domináns, szubdomináns funkciók b. Kulcsszavak: <i>főfok, mellékfok, funkciók: tonika, domináns, szubdomináns, egyszerű autentikus kadencia (zárlat), egyszerű plagális zárlat.</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 19 – 20. old.		
8. a. Téma: A IV-V. fok összefűzése b. Kulcsszavak: <i>közöshang, ellenmozgás, funkció, alapállás</i> c. Bibliográfia: Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 20 – 22. old.	Magyarázat, példák elemzése	
9. a. Téma: Az összetett autentikus és plagális kadencia TSDT (I–IV–V–I); TDST (I–V–IV–I) b. Kulcsszavak: <i>összhangzatos összefűzés, melodikus összefűzés, összetett autentikus zárlat, összetett plagális zárlat</i> c. Bibliográfia: Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 22 – 24. old.	Magyarázat, példák elemzése	
10. a. Téma: A dúr-hármashangzat első megfordítása b. Kulcsszavak: <i>akkordelemek, rotáció, basszus – alaphangviszony, dúr-szext hármashangzat négyyszólamú szerkesztésben, akkordelem kettőzés, disztribúció, szextakkord</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 24 – 26. old.	Magyarázat, példák elemzése	
11. a. Téma: Egyszerű és összetett autentikus kadencia dúr szextakkordokkal b. Kulcsszavak: <i>alapkettőzés, terckettőzés, kvintkettőzés, kvintpárhuzam, oktáv párhuzam, direkt kvint, direkt oktáv</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 26 – 28. old.	Magyarázat, példák elemzése	
12. a. Téma: A dúr 6_4 akkord fajtái (változatai) b. Kulcsszavak: <i>disszonancia, hangzásfeszültség, váltó kvártszextakkord, késleltető kvártszextakkord, átvezető kvártszextakkord</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 28 – 30. old.	Magyarázat, példák elemzése	
	Magyarázat, példák elemzése	

13. a. Téma: Egyszerű és összetett autentikus kadenciák a főfokok első és második megfordításával b. Kulcsszavak: <i>szinkópált ritmus, egyszerű kadenciák, összetett kadenciák, szextakkord, kvártszextakkord</i> c. Bibliográfia: Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 30 – 33. old.		
14. a. Téma: Átfutó-, és váltóhangok a főfokok összefűzésében <i>C-dúr</i> tonalításban b. Kulcsszavak: <i>átfutóhangok, váltóhangok, váltószextakkord, dallamrajz, váltó kvártakkord, kettős átfutó-, váltóhang, számozás.</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, 1. fejezet, 33 – 34. old.	Magyarázat, példák elemzése	

Könyvészet

- Terényi Ede – Coca Gabriela, *Összhangzattan*, Gh. Dima Zeneakadémia, Kolozsvár, 2000.
- Terényi, Ede – Coca, Gabriela, *Armonie*, Editura MediaMusica, Cluj-Napoca, 2010.

8.2 Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. a. Téma: A dúr hármashangzat: A <i>C-dúr</i> hármashangzat <i>négyszólamú szerkesztésben</i> - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>hangközök, főfok, mellékfok, funkció, felhang – részhang.</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i>, Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
2. a. Téma: Az alaphang kettőzés (hármazás) törvénye - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>alaphang, terc, kvint, szoprán, alt, tenor, basszus, kettőzés, hármazás</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i>, Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
3. a. Téma: A szólamok fekvése: tág-, szűk- és vegyesfekvés - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>tág-, szűk- és vegyesfekvés, szólamközi távolság.</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i>, Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
4. a. Téma: Az alapállás, és az akkord pozíciója - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>alapállás, terc pozíció, kvint pozíció, oktáv pozíció.</i>	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	

c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i>, Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.		
5. a. Téma: A <i>C-dúr</i> hármashangzat transzpozíciói: <i>F-dúr</i> és <i>G-dúr</i> - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>közöshang, gravitációs központ</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i>, Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
6. a. Téma: Két dúrhármas összhangzattani összefűzése [- 1 kvint]. A <i>C-dúr</i> – <i>G-dúr</i> hármashangzat összefűzése [+ 1 kvint] - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>szólamok mozgása: párhuzamos mozgás, direkt mozgás, oldalmozgás, ellenmozgás, közös hang, mixtúra, akkord-összefűzés</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i>, Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
7. a. Téma: A <i>C-dúr</i>hangsor akkordkészlete, fő-, és mellékfokok, tonika, domináns, szubdomináns funkciók - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>főfok, mellékfok, funkciók: tonika, domináns, szubdomináns, egyszerű autentikus kadencia (zárlat), egyszerű plagális zárlat.</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i>, Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
8. a. Téma: A IV-V. fok összefűzése - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>közöshang, ellenmozgás, funkció, alapállás.</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i>, Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
9. a. Téma: Az összetett autentikus és plagális kadencia TSĐT (I-IV-V-I); TDST (I-V-IV-I) - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>összhangzatos összefűzés, melodikus összefűzés, összetett autentikus zárlat, összetett plagális zárlat</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i>,	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	

Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.		
10. a. Téma: A dúr-hármashangzat első megfordítása - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>akkordelemek, rotáció, basszus – alaphangviszony, dúr-szext hármashangzat négyyszólamú szerkesztésben, akkordelem kettőzés, disztribúció, szextakkord</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i>, Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
11. a. Téma: Egyszerű és összetett autentikus kadencia dúr szextakkordokkal - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>alapkettőzés, terckettőzés, kvintkettőzés, kvintpárhuzam, oktáv párhuzam, direkt kvint, direkt oktáv</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i>, Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
12. a. Téma: A dúr ${}^6_4$ akkord fajtái (változatai) - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>disszonancia, hangzásfeszültség, váltó kvártszextakkord, késleltető kvártszextakkord, átvezető kvártszextakkord</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i>, Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
13. a. Téma: Egyszerű autentikus kadenciák a főfokok első és második megfordításával - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>szinkópált ritmus, egyszerű kadenciák, összetett kadenciák, szextakkord, kvártszextakkord</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Armonie (Összhangzattan)</i>, Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
14. a. Téma: Átfutó-, és váltóhangok a főfokok összefűzésében <i>C-dúr</i> tonalításban - GYAKORLATOK b. Kulcsszavak: <i>átfutóhangok, váltóhangok, váltószextakkord, dallamrajz, váltó kvártakkord, kettős átfutó-, váltóhang, számozás.</i> c. Bibliográfia: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Kolozsvár, 2000, Gyakorlatok, 139 – 154. old.	Összhangzattani gyakorlatok megoldása és kijavítása, műelemzések	
Könyvészet: - Terényi Ede – Coca Gabriela, <i>Összhangzattan</i>, Gh. Dima Zeneakadémia, Kolozsvár, 2000.		

- Terényi Ede – Coca Gabriela, *Armonie*, Editura MediaMusica, Cluj-Napoca, 2010.

GYAKORLATOK:

1. A dúr hármashangzat (1 - 45. gyakorlat).....139. old.

Frank Oszkár, *A funkciós zene harmónia- és formavilága*, Zeneműkiadó, Budapest, 1973.

Siklós Albert, *Összhangzattan*, Rozsnyai Károly Könyv és Zeneműkiadása, Budapest, 1912.

Weiner Leó, *Elemző összhangzattan (Funkció-tan)*, Rózsavölgyi és Társa kiadása, Budapest, 1944.

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.1 Előadás	A megjelölt anyag ismerete. Pótolási lehetőség pótszeszióban. Plagizálás, vagy vizsgán való csalás következménye az adott vizsgaidőszakban a vizsgáról való kizárás. Óvás megoldása: az írásbeli dolgozat újraértékelése.	Kurzusok: Vizsga a vonatkozó elméleti anyagból, írásbeli teszt formájában	50%
9.2 Szeminárium/ Labor	Szemináriumi feladatok: Minimum 8 ütemes feladat (basszus vagy szoprán szólam) megharmonizálása J.S. Bach – Négyszólamú Korál-elemzés, a tanult elemek felismerése - A szemináriumokon való aktív részvétel figyelembevétele. A szemináriumok látogatása 80%-ban.	- Elbírálási kritériumok: elméleti anyagismeret, helyes harmonizálás és akkord összefűzés-elemzés	50%
9.3 A teljesítmény minimumkövetelményei			
A leadott és a kurzusban megtalálható elméleti anyag ismerete, valamint a kurzusban levő gyakorlatok elfogadható szintű megoldása (harmonizálása, elemzése).			

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

Kitöltés dátuma:
15.04.2026

Előadás felelőse
Dr. habil. Coca Gabriela
– egyetemi professzor

Szeminárium felelőse
Dr. habil. Coca Gabriela
– egyetemi professzor

Az intézeti jóváhagyás dátuma
30.04.2026

Intézetigazgató
Dr. Péter István - adjunktus

⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az [Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás](#) szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.